

หลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง

จำนวน 20 ชั่วโมง กลุ่มวิชา เกษตรกรรม

ความเป็นมา

หลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง จำนวน 20 ชั่วโมง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ความเป็นมา ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เป็นอยู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญของโลก ผลิตสินค้าทางการเกษตร สำหรับการบริโภคทั้งภายในประเทศ และส่งเป็นสินค้าออก ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ สาขาการเกษตรจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง อาชีพการเพาะเห็ดฟาง เป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ และนำลงทุน เนื่องจากให้ผลผลิตเร็วมีการดูแลรักษาที่ไม่ยาก นอกจากนี้ให้ผลผลิตทางการเกษตรซึ่งมีคุณค่า ทางอาหารสูง สามารถบริโภคได้ทุกเพศทุกวัย ปัจจุบันมีการแปรรูปเป็นอาหารหลากหลายรูปแบบนิยม บริโภคกันในช่วงเทศกาลกินเจและเทคโนโลยีทางการแพทย์มีการนำเห็ดฟางมาปรุงเป็น ส่วนประกอบของยาสมุนไพร

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง มีหลักการดังนี้

1. เป็นการจัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ให้บริการ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ในเขตพื้นที่
2. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มี อาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคงโดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน และเน้นความรู้คู่คุณธรรม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มี อาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และ สิ่งแวดล้อม
2. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพเพาะเห็ดฟาง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. กลุ่มเป้าหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME,OTOP และผู้ประกอบอาชีพ ทั่วไป
ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 20 ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง

2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 15 ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการเพาะเห็ดฟาง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะ	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลใน ชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพการเพาะ เห็ดฟางในชุมชน 1.2วิเคราะห์อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟางที่พบได้ในชุมชน จากข้อมูล ต่างๆ 1.3ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง เพื่อรู้ ทิศทางประกอบอาชีพที่ เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง โดย ใช้กระบวนการคิดเป็นและ ความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพ ของพื้นที่ตาม ลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพ ของ ภูมิประเทศของจังหวัด ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของ จังหวัด และศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในจังหวัด 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกัน อภิปรายเกี่ยวกับ ทิศทางการ ประกอบอาชีพการเพาะเห็ด ฟาง ในรูปแบบที่เหมาะสมกับ ตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของ กิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลาง แปรรูปผลิตภัณฑ์ฯลฯ โดย คำนึงถึงความเสี่ยง จากภัย ธรรมชาติ ความคุ้มค่า และ ความต้องการของตลาด	5	

2	ทักษะการประกอบอาชีพ	1. เตรียมการประกอบอาชีพ ได้แก่ - สร้างโรงเรือน - เตรียมวัสดุทำก้อนเห็ด - เตรียมวัสดุเพาะเชื้อเห็ดฟาง เพาะเชื้อเห็ด 2. การเพาะเห็ดฟาง ได้แก่ - แยกเชื้อเห็ดและการเลี้ยง เนื้อเยื่อบนอาหารวุ้น P.D.A - ทำหัวเชื้อเห็ดฟาง - ทำก้อนเชื้อบรรจุถุงพลาสติก - เพาะเห็ดให้เกิดดอก 3. เก็บดอกและดูแลรักษาเห็ดฟาง เพื่อการบริโภคและจำหน่าย	2.1ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟาง 2.1.1 การสร้างโรงเรือน 2.1.2 การเตรียมวัสดุทำก้อนเห็ด 2.1.3การเตรียมวัสดุเพาะเชื้อเห็ดฟาง 2.1.4 การเพาะเชื้อเห็ด 2.2 ขั้นตอนการเพาะเห็ดฟาง 2.2.1 การแยกเชื้อเห็ดและการเลี้ยง เชื้อเห็ดบนอาหารวุ้น 2.2.2 การทำหัวเชื้อเห็ดฟาง 2.2.3 การทำก้อนเชื้อบรรจุใน ถุงพลาสติก 2.2.4 การเพาะเห็ดให้เกิดดอก 2.3 ขั้นการเก็บดอกและดูแลรักษาเห็ดฟางเพื่อการบริโภคและจำหน่าย	1. ศึกษาข้อมูล เรียนรู้ขอบข่ายการประกอบ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง จากสื่อต่างๆทั้งเอกสาร สื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ 2.ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกการ เพาะเห็ดนางฟาง 3 ฝึกทักษะการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ การเพาะเห็ดฟาง 4 ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟาง 5.ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ 6.จดบันทึกผลการเรียนรู้	15
---	---------------------	---	---	--	----

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น VCD , DVD , อินเทอร์เน็ต
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ จบหลักสูตร การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร วิชาการเพาะเห็ดฟาง จำนวน 20 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรใน ครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวทัศนภรณ์ ไชยงมี)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายทศรัศมี คงยก)
ครู รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถานศึกษา กศน.อำเภอรัตนวาปี
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา กศน.อำเภอรัตนวาปี

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายประเทือง นางาม)
ประธานกรรมการสถานศึกษา